

LAN

Long Alliantie Nederland

nieuwsbericht

4

Nieuwsbericht april 2019

- Longfonds en Long Alliantie Nederland lanceren "Werk en longen check"
- Landelijk vragenlijstonderzoek palliatieve zorg bij COPD in Nederland
- Onderzoek naar het implementeren van palliatieve zorg bij COPD is gestart!
- Landelijk zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname
- Animatievideo's over longaanval uitgebracht
- Introductie Els Verschuur, projectleider bij de Long Alliantie Nederland
- Updates Inhalatorgebruik.nl
- Bewustwording onder zorgverleners: voorzetkamers niet één-op-één uitwisselbaar
- Longen op de agenda
- Steun de Long Alliantie Nederland voor betere preventie en zorg longziekten
- Meer informatie over de Long Alliantie Nederland
- Aanmelden voor dit nieuwsbericht

Longfonds en Long Alliantie Nederland lanceren "Werk en longen check"

Blootstelling aan stoffen tijdens werk kan effect hebben op de gezondheid van werknemers. Daarom lanceerden Long Alliantie Nederland en het Longfonds op 14 maart tijdens het Gevaarlijke Stoffen Innovatiefestival, onder toezien oog van staatssecretaris Van Ark, de *Werk en longen check*. Met deze online check kunnen werknemers zelf checken of ze op hun werk in aanraking komen met stoffen die mogelijk invloed hebben op hun luchtwegen. Ook staat in de check meer informatie over maatregelen om dit tegen te gaan.

Jaarlijks sterven er 4100 mensen aan beroepsziekten, waarvan 3000 mensen door blootstelling aan stoffen op het werk. Ieder jaar komen er veel nieuwe slachtoffers van beroepsziekten bij. Verschillende longziekten, zoals astma, COPD en longkanker, kunnen

worden veroorzaakt of verergerd door blootstelling aan stoffen op het werk. Het gaat dan niet alleen om giftige lasdampen of asbest, ook ogenschijnlijk onschuldige stoffen kunnen tot vervelende gezondheidsproblemen leiden. Denk aan schoonmaakmiddelen, houtstof, kleurstoffen en graanstof. De effecten zijn verschillend: mensen kunnen allergisch worden, de longen kunnen langzaam vullen (stoflongen) of er kunnen beschadigingen optreden die tot ernstige ziektes zoals COPD en kanker kunnen leiden.

Henri Willems (41) heeft astma / COPD en longspasmen door zijn werk:

"Bij mijn werk als lasser kwam ik dagelijks in contact met stoffen. Ik dacht dat ik met een mondkapje goed beschermd was, maar dat bleek niet het geval. Zelf legde ik de link tussen mijn klachten helemaal niet, zelfs niet toen ik in het ziekenhuis belandde. Denk niet dat het jou niet overkomt! Werk je met stoffen? Zorg dan dat je weet wat de risico's zijn en dat je weet wat je kunt doen om blootstelling te voorkomen. De Werk en longencheck geeft veel inzicht."

Met de *Werk en longen check* kunnen werknemers zelf aan de hand van 6 vragen nagaan of ze op het werk worden blootgesteld aan (gevaarlijke) stoffen en of dit mogelijk effect heeft op de longen. De check geeft inzicht in risico's en geeft maatregelen aan die helpen om blootstelling te voorkomen. De tool bevat factsheets met branche-specifieke informatie.

De *Werk en longen check* is gratis beschikbaar via www.werklongencheck.nl

Landelijk vragenlijstonderzoek palliatieve zorg bij COPD in Nederland

Jaarlijks overlijden ±10.000 patiënten aan de gevolgen van COPD in Nederland. In gevorderde stadia van de ziekte ervaren patiënten veel klachten, die vaak onbehandeld blijven. Het tijdig starten van palliatieve zorg kan bijdragen aan een verbetering in kwaliteit van leven voor patiënten en naasten.

De Long Alliantie Nederland coördineert een landelijk project met het doel palliatieve zorg voor patiënten met COPD te verbeteren. Middels een korte vragenlijst onder longartsen en huisartsen wordt de organisatie en uitvoer van deze zorg in kaart gebracht. Vult u hem ook in?

>> [klik hier voor de vragenlijst voor longartsen](#) <<

Onderzoek naar het implementeren van palliatieve zorg bij COPD is gestart!

Het Compassion onderzoek, een cluster gerandomiseerd onderzoek in acht regio's in Nederland is afgelopen maand officieel van start gegaan. Middels dit onderzoek wordt onderzocht wat het effect is van de implementatie van palliatieve zorg bij COPD op onder andere kwaliteit van leven, aantal ziekenhuisopnames en mantelzorgbelasting. Ook wordt bekeken hoe deze zorg breder in Nederland geïmplementeerd kan worden. Dit onderzoek wordt gedaan in het kader van een landelijk vierjarig project gecoördineerd door de Long Alliantie Nederland om palliatieve zorg voor patiënten met COPD en hun mantelzorgers te verbeteren.

Twee interventieregio's, Groningen (Martini ziekenhuis en omstreken) en Zoetermeer (Langeland ziekenhuis en omstreken), hebben inmiddels de eerste trainingssessie gevolgd. De interventieteams bestaan uit longverpleegkundigen, longartsen, huisartsen, praktijkondersteuners, verpleegkundig specialisten en verpleegkundigen palliatieve zorg. Het was een interactieve sessie waarin het voeren van advance care planning gesprekken werd getraind met acteurs. Daarnaast werd ingegaan op het markeren van patiënten met COPD in de palliatieve fase, denken in vier dimensies en dyspneumanagement. In de volgende sessie wordt een regionaal actieplan opgesteld om palliatieve zorg voor patiënten met COPD en hun naasten in de regio te implementeren. Daarin worden afspraken gemaakt wie wat wanneer doet en op welke manier. Een online toolbox, een verzameling van adviezen en bestaande hulpmiddelen die afgelopen jaar in samenwerking met betrokken patiënten- en beroepsverenigingen was ontwikkeld, faciliteert hierbij.

Na de implementatie worden patiënten en mantelzorgers een jaar gevolgd om de effectiviteit en de implementatie te onderzoeken.

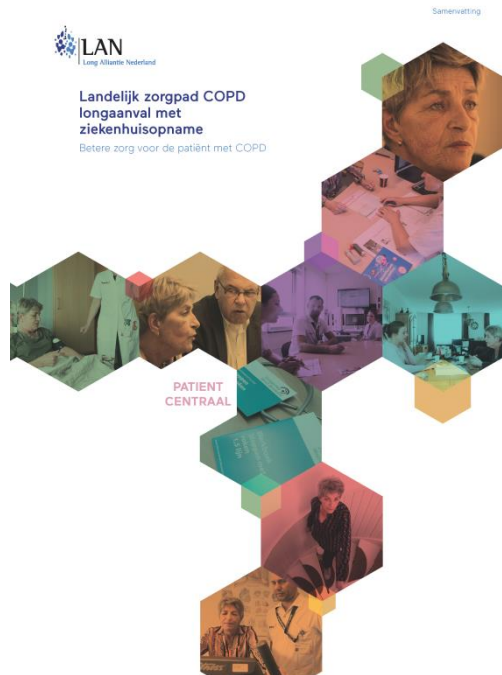
Landelijk zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname

Het landelijk transmuraal zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname heeft als doel betere zorg te leveren aan COPD-patiënten tijdens en na een ziekenhuisopname (longexacerbatie) door goede zorg, in een goede afstemming met de keten. Het reduceren van het aantal ziekenhuisopnamedagen met gelijke danwel verbeterde kwaliteit van leven en patiënttevredenheid is het hoofddoel.

Samenvatting zorgpad COPD

Het landelijk zorgpad COPD longaanval met ziekenhuisopname heeft in een grootschalige pilot aangetoond dat het aantal opnamedagen substantieel verlaagd wordt met minstens gelijke kwaliteit van leven, patiënttevredenheid en meer werkplezier van zorgverleners.

De samenvatting van het zorgpad COPD is [HIER](#) te downloaden.

Spoedig zal het definitieve rapport -met een omschrijving van de gehele inhoud van het zorgpad- op de website van de LAN volgen.

Animatievideo's over longaanval uitgebracht

Het Longfonds en de Long Alliantie Nederland ontwikkelde [vijf video's](#) in samenwerking met patiënten, artsen, verpleegkundigen en Indiveo. Deze animatievideo's informeren COPD-patiënten over verschillende onderwerpen die spelen tijdens en na een longaanval. De beeldende informatie geeft effectieve voorlichting aan alle patiënten en is een goede aanvulling op het schriftelijke voorlichtingsmateriaal.

Landelijk zorgpad COPD

De [video's](#) zijn onderdeel van het landelijk zorgpad COPD. Dit beschrijft de zorg voor mensen met COPD tijdens en na een ziekenhuisopname.

De 5 onderwerpen zijn:

- Wat is een longaanval?
- Hoe herkent u een longaanval?
- Doelen stellen bij COPD
- Mantelzorgers, en
- Wat is Advance Care Planning?

In maximaal 2 minuten wordt op een simpele manier het onderwerp verduidelijkt aan de patiënt, waarbij naast informatie geven ook de patiënt wordt gestimuleerd om zelf een rol te nemen in zijn/haar behandeling.

Vrij beschikbaar

De films zijn voor ieder vrij beschikbaar en [hier](#) te vinden. Ook kunnen zorgverleners een abonnement afsluiten bij Indiveo, waar eveneens voor andere ziektebeelden animatiefilms beschikbaar zijn. Indiveo biedt huisartsen en ziekenhuizen een online platform voor het digitaal versturen van begrijpelijke en beeldende patiënten informatie. Via het platform stuurt de zorgverlener één of meerdere video's (divi's) naar de patiënt, afhankelijk van zijn behoefte. Bijvoorbeeld als hulpmiddel ter voorbereiding van een consult.

Introductie Els Verschuur, projectleider bij de Long Alliantie Nederland

Per 1 april 2019 is Els Verschuur bij de Long Alliantie Nederland begonnen als projectleider op het project *COMPASSION voor passende palliatieve zorg bij COPD*. Graag stelt zij zich aan u voor:

'Met het diploma HBO-Verpleegkunde op zak, ben ik gaan werken onder andere in de thuiszorg, het ziekenhuis en in de kraamzorg. Juist die brede praktijkervaring hielp mij ontzettend toen ik later de Leraren Opleiding voor Verpleegkundigen (LOV) ging doen en aan de slag ging als docent in het MBO. Omdat ik me verder wilde ontwikkelen heb ik de studie Verplegingswetenschappen gevolgd en afgerond. Vervolgens heb ik de stap naar het hoger onderwijs gemaakt; als docent bij zowel de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) als bij Saxion Hogescholen. Niet alleen onderwijs, maar ook onderwijsvernieuwing en leerplanontwikkeling waren belangrijke thema's. Wetenschappelijk onderzoek trok meer en meer mijn aandacht. In mei 2003 ben ik dan ook gestart met mijn promotieonderzoek bij de afdeling Maag-, Darm- en Leverziekten van het

Erasmus MC Rotterdam. Het onderzoek betrof Verpleegkundige follow-up en palliatieve zorg voor patiënten met slokdarmkanker.

Na mijn promotieonderzoek ben ik weer bij de HAN gaan werken, en daar werk ik op dit moment nog steeds voor 1 dag in de week. Mijn onderwijstaken bij de HAN liggen vooral bij de bij- en nascholingen op gebied van palliatieve zorg, zoals de scholing Zorgconsulent Palliatieve Zorg en de scholing Palliatieve zorg voor ervaren verpleegkundigen. Daarnaast begeleid ik studenten Verpleegkunde bij hun afstudeerproject. Vanuit mijn werk bij de HAN ben tevens lid van de Programmaraad van het Netwerk Palliatieve Zorg Zuid Gelderland en houd ik me samen met de andere leden (allen vertegenwoordigers van zorgverleners, patiënten en mantelzorgers) bezig met vraagstukken rondom palliatieve zorg die leven in onze netwerkregio.

Wat is mijn drijfveer? Ik vind het belangrijk dat wetenschap, onderwijs en praktijk elkaar ontmoeten. Onderzoeksresultaten moeten dan ook in mijn beleving altijd worden vertaald naar het onderwijs en de zorgpraktijk. Zelf probeer ik dat voornamelijk te realiseren op het gebied van palliatieve zorg; al jaren bij de HAN en nu ook bij de Long Alliantie Nederland. De centrale vraag voor mij is: hoe kunnen we samen er voor zorgen dat iedere patiënt, ongeacht ziekte, achtergrond en zorgsetting, die palliatieve zorg krijgt die hij/zij en zijn naaste wenst en nodig heeft. De stem van deze patiënt is daarbij voor mij erg belangrijk. Vanuit mijn onderwijs- en onderzoekachtergrond is het voor mij vanzelfsprekend dat deze zorg door goed geschoolde beroepsbeoefenaren wordt verleend volgens de principes van Evidence-based Practice (de driehoek Expertise van de zorgverlener – Bewijs uit wetenschappelijk onderzoek – Wensen en behoefte van de patiënt)

Ik heb nog niet zo heel veel ervaring met mensen met een longziekte, maar veel kennis en ervaring in de palliatieve zorg. Dat deze twee samen komen in het project COMPASSION, vind ik een hele mooie uitdaging. Ik heb er veel zin in!

Updates Inhalatorgebruik.nl

Nieuwe patiëntenkaart Respimat

Per 1 april is de *navulbare* Respimat op de markt. Deze kan tot 6 patronen worden nagevuld. Als de patroon leeg is, komt er een duidelijk signaal dat deze vervangen dient te worden. De doorzichtige houder komt namelijk vanzelf los. Voor de navulbare Respimat is een nieuwe LAN/IMIS-patiëntenkaart ontwikkeld en geplaatst op Inhalatorgebruik.nl. Daarin staat uitgelegd hoe het vervangen van de patroon werkt. De oude kaart blijft voorlopig ook beschikbaar, omdat er patiënten zijn die momenteel nog de oude variant van de Respimat gebruiken.

YouTube kanaal inhalatie-instructies verdwijnt i.v.m. nieuwe database

De inhalatie-instructiefilms zijn in het beheer van de LAN en de KNMP. Deze filmpjes worden zowel op Inhalatorgebruik.nl als op Apotheek.nl getoond. Voorheen werd er gebruik gemaakt van een YouTube kanaal. Echter, via dit medium is er niet volledig zicht op wie er gebruik maakt van de inhalatie-instructiefilms en voor welke doeleinden. Ook bleven oude versies van instructiefilms nog op YouTube circuleren. Wel stimuleren we goede initiatieven van derden in het gebruik van de filmpjes en denken daar graag in mee.

Momenteel wordt gebruik gemaakt van een nieuwe database met alle instructiefilms inclusief de anderstalige films. Op deze manier is het eenvoudig om patiënten en zorgverleners te voorzien van de nieuwste instructiefilms. Om deze en eerder genoemde redenen verdwijnt het YouTube kanaal per 1 juni a.s.

Meerdere partners die gebruik maakten van de instructiefilms zijn hiervan al op de hoogte gesteld. Maakt uw organisatie nog gebruik van de YouTube films? Laat het ons per mail weten, dan kunnen wij u nader informeren: info@inhalatorgebruik.nl.

inhalatorgebruik.nl

zorg dat u er lucht van krijgt!

Bewustwording onder zorgverleners: voorzetkamers niet één-op-één uitwisselbaar

In de afgelopen jaren zijn er veel verschillende inhalatoren op de markt gekomen waaronder diverse voorzetkamers. In het Pharmaceutisch Weekblad is onlangs een [artikel](#) gepubliceerd dat zorgverleners ervan bewust wil maken dat voorzetkamers niet één-op-één uitwisselbaar zijn.

Door het grotere aanbod van voorzetkamers kan het voorkomen dat een patiënt een andere voorzetkamer meekrijgt dan waar de patiënt eerder mee vertrouwd was. Echter, onder andere de gebruiks- en schoonmaakinstructies kunnen per kamer verschillen. Het materiaal van de voorzetkamers kan onderling verschillen wat gevolgen heeft voor de beste

schoonmaakmethode. Ook is het belangrijk om te controleren of de patiënt met hetzelfde gemak de nieuwe voorzetkamer gebruikt, gelet op de ademtechniek. Dit onderstreept het belang om als zorgverlener altijd een juiste instructie aan de patiënt te geven en hun inhalatietechniek te controleren. Daarnaast lijken er nog meer verschillen te bestaan tussen de voorzetkamers. Op dit moment wordt een uitgebreide studie naar voorzetkamers uitgevoerd door de Rijksuniversiteit Groningen. Deze studie zal binnenkort worden gepubliceerd.

Longen op de agenda

Voor een overzicht van relevante congressen en bijeenkomsten op het gebied van longen en gerelateerde onderwerpen, verwijzen wij u graag naar onze website, te bereiken via onderstaande button.

Steun de Long Alliantie Nederland voor betere preventie en zorg voor longziekten

De Long Alliantie Nederland verbetert preventie en zorg voor de één miljoen mensen met longziekten in Nederland. Voor het uitvoeren van activiteiten is de LAN in hoge mate afhankelijk van subsidies en giften.

Sommige mensen denken dat de LAN een rijke organisatie is. Dat is helaas niet het geval. Om de activiteiten van de LAN op een hoog niveau te kunnen blijven uitvoeren, is steun voor de activiteiten van de LAN zeer welkom! Een financiële bijdrage wordt zeer gewaardeerd en kan worden overgemaakt op: NL17 TRIO 0390 2279 19. De LAN is door de Belastingdienst aangemerkt als "Algemeen Nut Beogende Instelling", dit betekent dat giften aan de LAN – onder bepaalde voorwaarden- van de belasting kunnen worden afgetrokken. De Long Alliantie Nederland zal de steun aanwenden voor het realiseren van de doelen van het Nationaal Actieprogramma Chronische Longziekten.

Meer informatie over de Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland (LAN) is de federatieve vereniging van vooraanstaande partijen in Nederland op het gebied van chronische longzorg.

Aanmelden voor dit nieuwsbericht

Dit maandelijks digitale nieuwsbericht is bedoeld om u te informeren over de Long Alliantie Nederland. Geadresseerden zijn leden, relaties en belangstellenden van de LAN.

Als u zich wilt opgeven of afmelden voor dit nieuwsbericht, of als meer personen binnen uw organisatie dit nieuwsbericht willen ontvangen, dan kunt u dat doorgeven via: nijdeken@longalliantie.nl en telefoonnummer 033 – 4218418.!